

System wsparcia osób starszych w środowisku zamieszkania

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Komisja Ekspertów ds. Osób Starszych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich

Założenia modelu

**Każdy ma prawo do niezależnego życia i włączenia
w społeczeństwo**

SAMODZIELNIE ale NIE SAMOTNIE

Wartości, jakich trzeba przestrzegać dostarczając starszym osobom społecznego wsparcia

- **Godność**
- **Podmiotowość jednostki**
- **Wolność wyboru**
- **Wolność wyrażania pragnień, preferencji
i opinii**
- **Sprawiedliwość społeczna**
- **Równość (przeciwieństwo dyskryminacji)**
- **Solidarność**

Cele wsparcia społecznego osób starszych

- **Jak najdłuższe utrzymanie aktywności i autonomii osób starszych;**
- **Jak najdłuższe pozostawianie osób starszych w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania, jeżeli tego sobie życzą;**
- **Wzmacnianie nieformalnych więzi społecznych tworzących sieć wsparcia i zastępowanie ich wsparciem formalnym, gdy zachodzi taka potrzeba.**

Źródła wsparcia społecznego

- Sieci społeczne tworzone przez członków rodziny, znajomych, sąsiadów (tzw. pierwotne źródła wsparcia)
- Instytucje, grupy samopomocowe itd. (wtórne źródła wsparcia).

Dobre wsparcie pochodzi z pierwotnych i wtórnych źródeł, których rola powinna być dostosowana do indywidualnych, zmieniających się potrzeb.

Kto udziela społecznego wsparcia?

- **Rodzina i bliscy znajomi,**
- **Instytucje,**
- **Firmy,**
- **Media, organizacje społeczne, osoby prywatne**
- **Fachowe kadry**
- **Wolontariusze**

Formy wsparcia społecznego

- **Emocjonalne**
- **Wartościujące**
- **Informacyjne**
- **Instrumentalne**
- **Materialne**

Obszary wsparcia społecznego osób starszych uwzględnione w modelu

**Bezpieczeństwo
ekonomiczne**

Mieszkalnictwo

Bezpieczeństwo w środowisku zamieszkania

Edukacja

Zdrowie

Opieka

Czas wolny

Szczegółowe cele w obszarze mieszkalnictwa

Dostosowanie warunków mieszkaniowych do zróżnicowanych potrzeb osób starszych, umożliwiającym im jak najdłuższe życie we własnym środowisku

Udostępnienie nowoczesnych technologii ułatwiających samodzielność oraz wspierających opiekunów nieformalnych

Dziedziny w obszarze mieszkalnictwa

**Tradycyjne mieszkania
osób starszych**

**Mieszkania
serwisowane**

**Mieszkania typu
co-housing**

Mieszkania chronione

**Nowe rozwiązania
informacyjno-
technologiczne**

Przykładowe formy działania

Usługi dotyczące adaptacji, remontowania i dostosowania mieszkania do potrzeb osób starszych

Przyjęcie programu mieszkalnictwa społecznego uwzględniającego zróżnicowane potrzeby i zasoby

Usługi w zakresie codziennych potrzeb bytowych, opieki, pielęgnacji, zapewnienia kontaktów z otoczeniem, usługi rehabilitacyjne/pielęgniarskie

Wzajemna pomoc mieszkańców w zaspakajaniu potrzeb bytowych, utrzymania autonomii, aktywności

Całodobowa opieka w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz aktywizujących

Koordinacja na poziomie lokalnym

Koordinacja powinna być realizowana na dwóch poziomach
– na poziomie mikro, czyli klienta
oraz na poziomie
ponadinstytucjonalnym
(ponadorganizacyjnym)

Koordinacja na poziomie lokalnym

Koordinacja na poziomie seniora i jego rodziny powinna być powierzona jednej, dobrze rozpoznawalnej przez mieszkańców instytucji dostarczającej zindywidualizowanego wsparcia, dostosowanego do zróżnicowanych potrzeb seniorów. Roboczo można by nazwać instytucję zajmującą się koordynacją na poziomie gminnym (miejskim) Centrum Usług i Informacji dla Seniorów

Koordinacja na poziomie lokalnym

Koordinacja na poziomie ponadinstytucjonalnym powinna mieć na celu zorganizowanie sieci podmiotów funkcjonujących w środowisku lokalnym, wdrażanie w praktyce zasady mainstreaming ageing, ustalanie minimalnych standardów usług społecznych dla seniorów oferowanych w środowisku lokalnym, racjonalizację wykorzystania kadr dostarczających społecznego wsparcia osobom starszym

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Dziękuję za uwagę

Barbara Imiołczyk

b.imiolczyk@brpo.gov.pl

www.rpo.gov.pl